

Д.П. Семенюк, канд. техн. наук, доц. (ХДУХТ, Харків)
О.В. Петренко, ст. викл. (ХДУХТ, Харків)

РОЛЬ «ІНФОРМАЦІЙНИХ ПУТІВНИКІВ» В ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

У наш час організація навчального процесу у ВНЗ значною мірою визначається двома очевидними факторами: а) зниженням обсягу аудиторного навантаження із підвищенням питомої ваги самостійної роботи в професійній підготовці студента; б) переорієнтацією студентів із традиційних друкованих видань на ресурси, розміщені у всесвітній комп'ютерній мережі.

Ці тенденції являють собою свого роду виклики, звернені до викладача. Відповідаючи на них, він неминуче постає перед необхідністю виконувати функцію організатора самостійної роботи студента в Інтернеті, що сьогодні виступає основним (а в ряді випадків – єдиним) джерелом відомостей сучасного студента. Тобто, перед педагогом постає проблема розробки оптимального «путівника», що коректує «маршрут» студента в безкрайніх просторах Інтернету в процесі його професійної підготовки й тим самим є важливим доповненням до аудиторної роботи.

Виходячи з очевидного факту гетерогенності Інтернет-простору, що складається з мільйонів ресурсів як наукового, так і популярного характеру, першочерговим завданням педагога є виявлення ресурсів, які здатні служити важливим доповненням до аудиторної роботи студента, забезпечуючи його необхідним матеріалом. Мова йде насамперед про наукові й науково-довідкові ресурси. На наш погляд, для більш якісної організації самостійної роботи студентів з залученням Інтернет-ресурсів пропонується створення «Інформаційного путівника». Тобто викладач, який спеціалізується у відповідній предметній галузі, повинен розробити і створити «Путівник» по Інтернет-простору. Це дасть змогу частково вирішити питання адаптації студента в сучасному інформаційному просторі.

«Інформаційний путівник» повинен складатися з ряду розділів, які прокладають можливі шляхи освоєння доступних on-line найбільш значимих ресурсів з даної галузі знань. Мова йде про довідково-інформаційні ресурси, підготовлені співробітниками Наукової бібліотеки при участі викладачів за єдиним алгоритмом.

Нами пропонується приблизна структура «Інтернет-путівника».

Розділ «Сайти» – можуть бути розміщені свого роду провідники по Інтернет-простору, що полегшать студентам пошук ресурсів за обраною галуззю знань, які за своїм змістом й рівнем якості поданої інформації відповідають навчально-науковим завданням.

Невід'ємною частиною професійної підготовки студента є знайомство з періодикою за його спеціальністю. Відповідна інформація може бути представлена в розділі «Періодичні видання». У ньому наводяться відомості про вітчизняні й закордонні провідні видання.

Можливості знайомства студентів з новітніми публікаціями істотно може розширити розділ «Нові надходження». Він містить відомості про книжкові новинки, що надійшли в Наукову бібліотеку, у тому числі бібліографічний опис відповідного видання, його анотацію, зміст, у ряді випадків передмову, а також ілюстрацію обкладинки видання.

Один із центральних розділів «Інтернет-ресурси» містить відомості про спеціалізовані портали. Тут представлена інформація про загальнодоступні електронні бібліотеки, розміщені у всесвітній комп'ютерній мережі, матеріали круглих столів, семінарів і конференцій.

Спеціально виділений розділ «Довідники» містить посилання на найважливіші довідкові видання.

Найважливішим елементом професійної підготовки фахівця є знайомство з найбільш авторитетними науковими центрами, у яких ведеться розробка відповідної проблематики. У розділі «Наукові центри» наводяться відомості про провідні центри вузівської науки, профільні кафедри і навчально-наукові центри, які досліджують відповідну проблематику.

Велике значення для студентів має розділ «Викладачі». Крім прізвища, ім'я та по батькові, вченого ступеню, посади, місця роботи (назви відповідного структурного підрозділу), також наводиться посилання на особисту сторінку викладача, де є більш докладні відомості. Це допомагає студентам одержати не тільки дані про основні напрямки досліджень у ВНЗ з даної галузі знань, але й інформацію, необхідну для вибору наукового керівника, спеціалізації, а також спецкурсів.

Зрозуміло, підготовка даного й подібних «путівників» по Інтернет-простору сполучена із цілою низкою труднощів. Багато в чому вони обумовлені недовисконалістю інформаційної інфраструктури ряду наукових установ і періодичних видань, що часом не мають власних порталів; далеко не всі викладачі мають власні сторінки. Однак, як представлено, у перспективі створення подібних «путівників» буде сприяти підвищенню якості самостійної роботи студентів.